

Mediawijsheid

De inrichting van het mediawijsheid expertisecentrum

Inleiding

Voor u ligt de samenvatting van het meerjarenplan 2008-2010 en het jaarplan voor 2008 voor het mediawijsheid expertisecentrum. Dit plan is in opdracht van het ministerie van OCW opgesteld door een kwartiermakersgroep. Met de plannen voor mediawijsheid streeft het kabinet Balkenende IV ernaar dat burgers en instellingen ‘mediawijzer’ worden. Missie van het expertisecentrum is dat burgers en instellingen in 2010 blijvend veiliger, bewuster, kritischer en actiever kunnen bewegen in de gemedialiseerde samenleving.

In 2008 ligt het accent op de doelgroepen kinderen, jongeren, ouders en docenten met aandacht voor de negatieve invloeden en mogelijkheden van media. Daarbij wil het kabinet kinderen, jongeren, ouders en scholen ondersteunen bij het leren omgaan met de vele media-uitingen.

Het kabinet Balkenende IV streeft ernaar dat burgers en instellingen ‘mediawijzer’ worden.

Mediawijsheid expertisecentrum

De organisatie

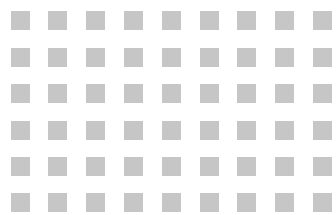
Om de kennis en vaardigheden op gebied van mediawijsheid te vergroten en om een mentaliteitsverandering op gang te brengen, wordt een expertisecentrum opgericht. Dit expertisecentrum is niet zozeer een nieuwe organisatie, maar een flexibel netwerk van betrokken organisaties en een kerngroep die gezamenlijk initiatieven ontplooien. Deze initiatieven worden vervolgens uitgevoerd door werkgroepen. Deze werkgroepen bestaan uit vertegenwoordigers van de netwerkpartners. Netwerkpartners zijn partijen die zich expliciet hebben verbonden aan de doelen en de rechten en plichten van het expertisecentrum. De kerngroep wordt gevormd door de huidige kwartiermakersgroep bestaande uit de Nederlandse Publieke Omroep, Stichting ECP.NL, Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid, Stichting Kennisnet en de Vereniging Openbare Bibliotheken. Naast de kerngroep is er een programmaraad die adviseert over de activiteiten van het expertisecentrum. De programmaraad heeft een onafhankelijke voorzitter en is sterk vertegenwoordigd door doelgroepenorganisaties in Nederland. Door het expertisecentrum op deze manier in te richten worden activiteiten op gebied van mediawijsheid transparanter en worden afzonderlijke organisaties slagvaardiger.

Voor wie?

Het expertisecentrum richt zich op de volgende doelgroepen:

- kinderen (2-12 jaar);
- jongeren (12-18 jaar);
- ouders en grootouders;
- leerkrachten / docenten;
- begeleiders (zorg);
- ouderen;
- maatschappelijk zwakkeren;
- burgerinitiatieven ('civil society');
- mediaprofessionals;
- burgers.

Door een fysiek expertisecentrum en decentrale locaties te realiseren, wordt het centrum zichtbaar en bereikbaar voor doelgroepen (loketfunctie). Naar de exacte vorm, functie en locatie van deze loketten van het expertisecentrum, wordt in 2008 door de kerngroep onderzoek verricht. Mogelijkheden zijn: Stichting Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid (centraal), de Openbare Bibliotheken (decentraal) en Centra voor Jeugd en Gezin (decentraal).

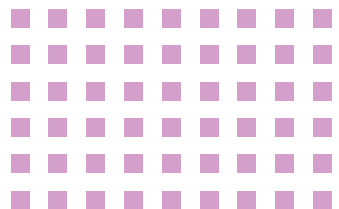

Programma Mediawijsheid 2008-2010

Om het hoofddoel van het expertisecentrum te kunnen realiseren (mediawijsheid bij burgers en instellingen vergroten) zijn randvoorwaarden nodig. Het mediawijsheid expertisecentrum richt zich in de komende jaren op het scheppen van deze randvoorwaarden en werkt daarom aan de volgende punten:

- de inrichting van een expertisecentrum en een netwerk van organisaties rondom mediawijsheid vanuit de missie en doelstellingen;
- het onder de aandacht brengen van het belang van mediawijsheid bij een breed publiek;
- inzicht scheppen in verschillende initiatieven op gebied van mediawijsheid in Nederland. Het gaat om het delen van informatie en kennis binnen het netwerk, maar vooral om het transparant maken van diensten en initiatieven van het expertisecentrum naar de verschillende doelgroepen;
- het realiseren van verdere samenwerking tussen verschillende initiatieven en partijen binnen het netwerk;
- onderzoek doen naar diverse aspecten van mediawijsheid zoals behoeften, prioriteiten en beleidskeuzen, analyse van de huidige situatie, internationale ontwikkelingen en good practices;
- activiteiten organiseren die leiden tot de gewenste dienstverlening van het expertisecentrum. Deze activiteiten zijn gebaseerd op onderzoek naar de vraag van verschillende doelgroepen en de behoefte van betrokken organisaties op gebied van mediawijsheid.
- meer samenhang brengen in het beleid en de activiteiten op gebied van mediawijsheid en aansluiting zoeken bij nationale en internationale initiatieven.

Om het hoofddoel te kunnen realiseren (mediawijsheid bij burgers en instellingen vergroten) zijn randvoorwaarden nodig.

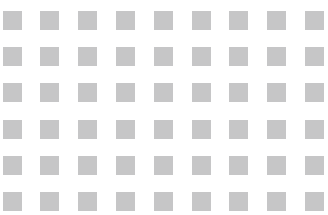
Programmalijnen

Het plan voor het mediawijsheid expertisecentrum 2008-2010 bevat drie programmalijnen. Programmalijn 1 en 2 zijn onderverdeeld in subthema's. Dit zijn concrete onderwerpen waar het expertisecentrum in de komende jaren richting doelgroepen aandacht aan wil besteden.

A. Mediavaardigheden en bewustzijn

1. Praktische vaardigheden: ict-vaardigheden, kennis van audio -en videoproductie-technieken, lees- en schrijfvaardigheden.
2. Informatie- en strategische vaardigheden: algemene vaardigheden bij het omgaan met informatie en media zoals zoeken, selecteren, interpreteren, verwerken, creëren en communiceren. Vaardigheden om media strategisch in te zetten ter versterking van de eigen positie.
3. Mediabewustzijn: bewustwording van de grote rol die media in de maatschappij spelen. Hierdoor versterkt de positie van consumenten/burgers tegenover media-aanbieders en overheid. Erkennen van de dubbele rol van burgers als mediaconsumenten en mediaproducten.
4. Verantwoord en veilig mediagebruik: technische aspecten (virus, spam, firewall), sociale aspecten en ethische aspecten (digitaal pesten, de omgang met persoonlijke informatie) van mediagebruik.

B. Stimuleren/activeren van participatie

-
1. Participatie en productie: stimuleren en activeren van participatie binnen de maatschappij. Ontwikkelen van kennis en vaardigheden om zelfstandig media te maken.
 2. Empowerment: stimuleren/activeren van individuele burgers en specifieke (zorg) doelgroepen ter versterking van hun positie in de maatschappij. Daarnaast richten activiteiten zich op (kleine) maatschappelijke initiatieven ('civil society').
 3. Auteursrecht: burgers voelen steeds meer de behoefte om goed geïnformeerd met auteursrechten om te gaan. Daarvoor zijn activiteiten nodig die burgers hierin ondersteunen.

C. Innovatie

Programmalijn 3 richt zich op innovatief en experimenteel mediagebruik. Kansen en mogelijkheden moeten zoveel mogelijk benut worden. Binnen het netwerk Mediawijsheid moet daar voldoende ruimte voor worden gecreëerd.

Naast deze programmalijnen gericht op eindgebruikers zijn er binnen het programma Mediawijsheid 2008 nog andere activiteiten. Deze activiteiten richten zich op coördinatie en samenwerking tussen verschillende initiatieven en organisaties op gebied van mediawijsheid.

Drie programmalijnen: 1) mediavaardigheden en bewustzijn; 2) stimuleren/activeren van participatie; 3) innovatie.

Focus doelen en ambities voor 2008

Tot slot: uit recent onderzoek uitgevoerd door Kennisland blijkt dat veel van de huidige initiatieven op gebied van mediawijsheid zich richten zich op mediavaardigheden en bewustzijn van kinderen, jongeren, ouders en docenten. Uit het onderzoek blijkt dat op dit gebied vooral behoefte bestaat aan coördinatie tussen bestaande activiteiten. In 2008 richten de inspanningen zich daarom op deze doelgroepen en het behalen van successen op het gebied van samenwerking, synergie en bundeling van activiteiten. In 2008 wordt verder nadrukkelijk verkend wat de behoeften zijn van andere doelgroepen en welke activiteiten voor die groepen ontwikkeld kunnen worden.

Het mediawijsheid expertisecentrum richt zich in 2008 op de volgende doelen:

- de realisatie van een werkende structuur en organisatie van het expertisecentrum;
- duidelijke zichtbaarheid en positionering van het mediawijsheid expertisecentrum, zowel richting eindgebruikers als netwerkpartners. De focus bij eindgebruikers ligt bij jongeren, kinderen, ouders en docenten;
- het ontwikkelen en onderhouden van een online-omgeving met vraagbaakfunctie voor eindgebruikers en netwerkpartners;
- de inrichting van werkgroepen die zich richten op synergie tussen bestaande initiatieven en de ontwikkeling van nieuwe initiatieven;
- doen van onderzoek naar en adviseren over de functie van fysieke locaties als loketfunctie;
- doen van onderzoek naar de (internationale) stand van zaken op gebied van mediawijsheid.

Contact

info@mediawijsheidkaart.org

www.mediawijsheidkaart.nl

Veel van de huidige initiatieven op gebied van mediawijsheid richten zich op mediavaardigheden van kinderen, jongeren, ouders en docenten.

